

2006

RURAL DEVELOPMENT AND CO-OPERATION

Paper 1

Time : 3 Hours /

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. No credit will be given for the answers written in a medium other than that specified in the Admission Ticket. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four parts :

A	20 marks
B	100 marks
C	90 marks
D	90 marks

Marks allotted to each question are indicated in each part.

*All questions in Part A, Part B and Part C are **compulsory**.*

*Answer any **three** questions in Part D.*

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

SEAL

PART A

4×5=20

Answer each question in about 50 words. Each question carries 5 marks.

1. (a) What is 'Rural Sociology' ?
- (b) Write a short note on Non-institutional Sources of Agricultural Credit.
- (c) Write a short note on the Drought-Prone Area Programme.
- (d) Write a short note on Social Forestry.

ಭಾಗ A

4×5=20

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 50 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

1. (ಎ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು ?

(ಬಿ) ಸಾಂಸ್ಥಿಕವಲ್ಲದ ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಮೂಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(ಸಿ) ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(ಡಿ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

[Turn over

PART B

10×10=100

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

Write a note on each of the following topics :

2. Salient characteristics of the Rural sector.
3. Working of Watershed Programmes in India.
4. Strategies for rural women empowerment.
5. Rural poverty in India.
6. Agricultural Price Policy in India.
7. Regional Rural Banks.
8. Khadi and Village Industries in India.
9. The Green Revolution in India.
10. Effects of rural to urban migration in Karnataka.
11. Rural Class System.

ಭಾಗ B

10×10=100

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

2. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣ.
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಲಾನಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನಿರ್ವಹಣೆ.
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ತಂತ್ರೋಪಾಯಗಳು.
5. ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡತನ.
6. ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಯ ನೀತಿ.
7. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು.
8. ಭಾರತದ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು.
9. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ.
10. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು.
11. ಗ್ರಾಮೀಣ ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

[Turn over

PART C

6×15=90

Answer each question in about 150 words. Each question carries 15 marks.

12. Evaluate the various land reforms introduced in India since Independence.
13. State the distinguishing features of agricultural labour in India. Discuss the measures undertaken by the Govt. of India to improve their conditions, with special reference to the National Rural Employment Act, 2005.
14. What is 'Kinship'? Explain its importance in rural society.
15. "The Indian peasant is born in debt, lives in debt and dies in debt." Examine.
16. Examine Banking sector reforms and Credit flow to Agriculture.
17. Explain the causes of the low level of rural income in India.

ಭಾಗ C

6×15=90

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

12. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರಂಭಿಸಲಾದ ವಿವಿಧ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಮಾಡಿ.
13. ಭಾರತದ ಕೃಷಿಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಅಧಿನಿಯಮ, 2005 ರ ವಿಶೇಷ ಉಲ್ಲೇಖದೊಂದಿಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
14. 'ಬಂಧುತ್ವ' ಎಂದರೇನು ? ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
15. "ಭಾರತದ ರೈತ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ, ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ." — ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
16. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ಸಾಲದ ಹರಿವು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
17. ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅದಾಯ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ? ವಿವರಿಸಿ.

[Turn over

PART D

3×30=90

*Answer any **three** of the following questions, each in about 300 words.
Each question carries 30 marks.*

18. Distinguish between 'Development' and 'Growth'. Discuss different measures of development.
19. Examine the impact of WTO on Indian agriculture.
20. Review the working of India's Community Development Programme.
21. Describe the Integrated Rural Development Programme and evaluate its progress.
22. Discuss the Planning framework for Block and District level planning.

ಭಾಗ D

3×30=90

ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 300 ಪದಗಳನ್ನು ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 30 ಅಂಕಗಳು.

18. 'ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' ಮತ್ತು 'ಬೆಳವಣಿಗೆ' ಇವೆರಡರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿವಿಧ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
19. ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ರಂಗದ ಮೇಲೆ WTO ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
20. ಭಾರತದ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
21. ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ.
22. ಘಟಕ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಯ ಯೋಜನಾ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.